

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/106/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7711207393
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7711207393.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: I. Š., T. XX.X.XXXX, bytom C. X, C. I., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Bratislava - Dúbravka, Ľuda Zúbka 2, IČO: 42 176 778, zast. advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, Advokátska kancelária Svidník, Sov. Hrdinov 163/66, o zaplatenie 1.244,92 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce, č.k. 7Ro/122/2011-81 zo 6.11.2012 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutej časti, vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením zrušil platobný rozkaz č.k.. 7Ro 122/2011-62 a konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Zároveň rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku žalobcovi prostredníctvom príslušného daňového úradu.

O zrušení platobného rozkazu a zastavení konania rozhodol s poukazom na ust. § 174 ods. 5 O.s.p. v spojení s § 172 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že k späťvzatiu žaloby došlo po vydaní platobného rozkazu.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., pričom náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, pretože žalovanej žiadne trovy nevznikli, i keby jej patrili, keďže žalobca späťvzatím návrhu zaviniel zastavenie konania. Nepriznal právo na náhradu trov konania ani vedľajšiemu účastníkovi vzhľadom na to, že k späťvzatiu návrhu došlo skôr, ako mal vedľajší účastník možnosť oboznámiť sa s návrhom na začatie konania a vydaným platobným rozkazom, preto nemohol konštatovať, aby akýmkoľvek spôsobom sa pričínil o úspech žalovanej v tomto konaní.

O vrátení časti súdneho poplatku rozhodol s poukazom na ust. § 11 ods. 3,4 zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 511/1992 Zb..

Uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník, navrhol zmeniť uznesenie v napadnutej časti a priznať mu náhradu trov celého konania. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu k nemu nepovažoval za správne poukazujúc na to, že súd prvého stupňa síce rozhodol podľa § 146

ods. 2 veta prvá O.s.p., avšak v odôvodnení argumentuje prečo by nemalo združenie mať priznávajú náhradu trov konania. Toto odôvodnenie je podľa neho zamerané na ochranu dodávateľov, aby mohli naďalej bez rizika hospodárskej straty naďalej uplatňovať proti spotrebiteľom nároky z neprijateľných, a teda absolútne neplatných zmluvných podmienok. Podľa jeho názoru okresný súd viac než v rozpore s § 172 ods. 9 O.s.p. vo veci vydal platobný rozkaz, aj keď ho vydať nesmel a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Tento nezákonný platobný rozkaz sa nestal právoplatným iba preto, lebo nebol doručený spotrebiteľovi. Poukázal na to, že aj keď sa k žalobe nevyjadril, lebo súd nezmyselne argumentuje skutočnosťou, že nemal možnosť oboznámiť sa so žalobou a vydaným platobným rozkazom, tak na efektívnu ochranu spotrebiteľa postačoval už jeho samotný vstup do konania. Bol toho názoru, že doba 20 dní od jeho vstupu do konania po späťvzatie žaloby nepreukazuje pravdivosť argumentácie súdu prvého stupňa uvedenej v odôvodnení rozhodnutia. Nepriznanie trov konania súd prvého stupňa odôvodňoval svojou pasivitou. Poukázal na početnú judikatúru krajských súdov, ktorá sa s argumentáciou ktorou mu súdy náhradu trov konania nepriznávajú už vysporiadala. K tomu poukazoval na stovky rozhodnutí jednotlivých senátov krajských súdov, príkladmo uviedol uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/78/2012, 2Co127/2012, 3Co/79/2012, 3Cob/178/2012, 4Co/53/2012, citoval spisové značky ďalších rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu Banská Bystrica, Krajského súdu Žilina. Citoval časti odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/59/2012, 9Co/106/2012, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/228/2012, 9Co/172/2012, 25Co/179/2012, Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 16Co/186/2012, 15Co/92/2012, 13Co/200/2012, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 17Co220/2012 a Krajského súdu Prešov sp.zn. 1Co/8/2012.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť uznesenie vo výroku o trovách konania. Poukázal na cieľ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplývajúci z § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., zdôrazňoval, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, že združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie a má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Pokiaľ by z akéhosi dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie, nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Cob/259/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/164/2012. Poukázal na dôvodovú správu k zák.č. 384/2008 Z.z., ktorou došlo k zmene O.s.p., v ďalšej časti vyjadrenia poukazoval na to, že združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, keďže združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaných oznámením o vstupe do konania, ktoré zároveň obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Bol toho názoru, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zastával názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.. Upozorňoval na to, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšieho účastníka sa neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Zdôrazňoval, že združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý odporcu v konaní nezastupuje. Bol toho názoru, že ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa, žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi a uplatňovať si náhradu trov konania, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a uznesenie v napadnutej časti podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolaní bol napadnutý iba výrok o nepriznaní trov prvostupňového konania vedľajšiemu účastníkovi, právoplatnosť ostatných výrokov nebola odvolaním vedľajšieho účastníka dotknutá (§ 206 ods. 3 O.s.p.), preto predmetom odvolacieho konania bol iba tento výrok o trovách konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že súdu prvého stupňa návrh na začatie konania bol doručený 13.2.2012. Súd prvého stupňa dňa 16.8.2011 vydal platobný rozkaz. Dňa 2.12.2011 súdu prvého stupňa bolo doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, zo dňa 29.11.2011, v ktorom vedľajší účastníka oznamuje, že „prostredníctvom zástupcu, o čom v prílohe predkladá kópiu plnej moci, oznamuje, že podľa § 93 ods. 2 O.s.p. vstupuje do konania na podporu účastníka (účastníčky) I. Š. ako vedľajší účastník, žiada o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a súčasne navrhuje priznať im náhradu trov konania“.

Platobný rozkaz žalovanej nebol doručený do vlastných rúk, zásielka bola v prvom prípade vrátená z dôvodu, že adresát je neznámy, v prípade opakovaného doručovania zásielky boli vrátené ako neprevzaté v odbernej lehote.

Žalobca písomným podaním zo 20.12.2011, doručeným súdu prvého stupňa 23.12.2011 vzal návrh v celom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O.s.p.).

Ak zastavuje súd konanie z dôvodu späťvzatia návrhu, zapodieva sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania najprv tým, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené.

Zavinenie toho, že konanie muselo byť zastavené, môže napr. spočívať v tom, že účastník (navrhovateľ) vzal návrh na začatie konania späť. Zavinenie je tu treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska (t.j. podľa procesného výsledku).

Tam, kde zastavenie konania bolo účastníkom zavinené, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva.

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Účastník môže napadnúť rozhodnutie okresného súdu odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník (§ 201 O.s.p.).

Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). Zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka

na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie (práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva), alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu, ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napr. neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o návrhu platobným rozkazom (tzv. skrátene konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejavíť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor]. Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p., pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, treba preto vykladať tak, že tieto účinky nastávajú oznámením tretej osoby súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane niektorého z účastníkov, ale len v takom konaní, v ktorom môže mať tento inštitút zmysel.

Postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na strane ktorého sa pripojil alebo na strane ktorého vystupuje. Jeho postavenie je odlišné tým, že i keď koná vlastným menom, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis.

Vzhľadom na to, že vedľajší účastník „vystupoval“ na strane žalovanej a k zastaveniu konania došlo z dôvodu zavinenia žalobcu, lebo vzal späť návrh na začatie konania, bol by žalobca povinný nahradiť trovy konania žalovanej, a pretože vedľajší účastník zdieľa osud účastníka na strane ktorého vystupuje, mal by vedľajší účastník právo na náhradu trov konania.

Odvolačný súd skúmal, či trovy konania vyčíslené a uplatňované vedľajším účastníkom v odvolaní sú účelné. Tropy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo ako v danom prípade procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

V tomto konaní nemožno považovať trovy „vynaložené“ vedľajším účastníkom alebo lepšie povedané „vyčíslené“ vedľajším účastníkom za účelné, lebo tieto trovy konania neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom odporkyne, resp. vedľajšieho účastníka k predmetu konania.

V danom prípade v dôsledku účinného späťvzatia žaloby na začatie konania žalobcom nedošlo ani k „vysloveniu“ procesného postoja žalovanej ani vedľajšieho účastníka k predmetu konania, keďže k zastaveniu konania došlo po vydaní platobného rozkazu, ale skôr než bol platobný rozkaz zrušený z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vyvodíť z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia vo všeobecnosti treba považovať za účelne vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby bol zastúpený advokátom. Tropy potrebné na účelne uplatňovanie alebo obranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok. Aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože mal plný úspech vo veci, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. To platí ako na trovy, ktoré boli označené ako nevyhnutné i pre trovy právnej pomoci. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak procesné podanie bolo podané v štádiu tzv. skráteneho konania, kedy vstup vedľajšieho účastníka nemôže naplniť zmysel a účel vedľajšieho účastníctva.

Z uvedených dôvodov odvolací súd, ako už bolo vyššie uvedené, uznesenie vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Vedľajší účastník v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nemá právo na náhradu trov konania, žalovanej v odvolacom konaní žiadne preukázateľne trovy nevznikli. Úspešnému žalobcovi odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože trovy odvolacieho konania, vyčíslené žalobcom odvolací súd nepovažoval za účelne vynaložené, pretože podanie žalobcu žiadnym spôsobom neprispelo so zreteľom na skutkový a právny stav ani nemohlo prispieť k vytvoreniu skutkového a právneho základu na rozhodnutie odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.